

ಸಂಗೀತ ಬಾಲಿನ ಲಾಲ್ಯಡಿ ಬಾಲಿ

ಲಾಲ್ಯಡಿ ಗೋಪಾಲ ಅಯ್ಯರ್ ಜಯರಾಮನ್ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್, ಸಹ್ಯದ್ವಾಗಿ ಲಾಲ್ಯಡಿ ಜಿಂಟೆರ್ ಕೃಷ್ಣನ್ ಕೆನಾರ್ಟ್‌ಕೆ ಸಂಗೀತ ಶಿಕ್ಷಿಲು ವಾದನದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರದ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದವರು. ತಂಗಿ ಲಾಲ್ಯಡಿ ವಿಜಯಲ್ಕ್ಷ್ಮಿ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಶಿಕ್ಷಿಲು ಜೊತೆಗೆ ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ರೀರ್ ನೀದುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ವಿಶ್ವವಿಶ್ವಾತ ಶಿಕ್ಷಿಲು ಕಲಾವಿದರಾಗಿದ್ದ ಪದ್ಭೂತಣ ದಿ ಲಾಲ್ಯಡಿ ಜಯರಾಮನ್ ಅವರ ಮುಕ್ಕಾದ ಈ ಇಬ್ಬರೂ ಕಲಾವಿದರು ತಂದೆಯ ಗರಿಬಿಯಿಂದ ಪಳಗಿದವರು. ಶಿಕ್ಷಿಲು ವಾದನದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಗಳಿಂ 'ಲಾಲ್ಯಡಿ ಬಾನಿ' ಯನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿ 'ಗಟ್ಟಿಕುಳ'. ಶಿಕ್ಷಿಲು ವಾದನದಲ್ಲಿ ಈ ಅಣ್ಣಿ-ತಂಗಿಯರದು ಏದನೇ ಹಿಂಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ದಶಕಗಳಿಂದ ಶಿಕ್ಷಿಲು ನುಡಿಕಾಣಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡವರು ಕೃಷ್ಣನ್. ಇಬ್ಬರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಿಲು ನುಡಿಸಲಾರಂಭಿಸಿ ಮುಂದುವರು ವರ್ಷ ಮೇಲಾಗಿದೆ. ನುಡಿಸಾಣಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕತೆ, ರಾಗಾಳ ವಿದ್ವತ್ತಮ್ಮಣ ನಿರೂಪಣೆ, ತಾಳ ಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣ ಹಿಡಿತ, ಆಕರ್ಷಕ

ಮೊಂದಿರ್ಮ, ಸ್ವರಪ್ರಸ್ತಾರ, ನೆರವಲ್, ತನಿಯಾವರ್ತನಗಳಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಕೆಚಲಕ... ಇವೆಲ್ಲವೂ ಇವರಿಬ್ಬರ ವಾದನ ಪೆಶಿವ್. ಅಮೆರಿಕದ ಆಮಾಸ್ಟ್ರಾಡ್ವಾಮ್, ಡಲ್ಲಾಸ್, ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್, ಬೆಂಜಾ, ಯುರೋಪ್, ಸಿಂಗಪುರ, ಮಲ್ಯಾಂತಾ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳ ಹಲವು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಹೆಡಿಕಳಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಯುಗಳ ಕಬ್ರೀರಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರೂ ಈ ಶಿಕ್ಷಿಲು ಜೋಡಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಎಂದರೇ ಬಹಳ ಇವ್ವ.

'ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜೊಡಿಗೆ ನಮಗೆ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧ ಇದೆ ಎನ್ನುತ್ತಲೇ ಮಾತಿಗಾರಂಭಿಸಿದರು ವಿಜಯಲ್ಕ್ಷ್ಮಿ' ಸಂಗೀತ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ. ವೇದಿಕೆ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ಏನು ನುಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಾನ್ ಮಾಡಲ್ಲ. ಸಭಾಂಗಣಾದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಗರ ಅಭಿರುಚಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ರಾಗಾಳ ನುಡಿಸಾಣಕೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡ್ತೀವಿ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು 'ಕಲ್ಯಾಣ' ರಾಗ ನುಡಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ 'ತೇಂದಿ ನುಡಿ' ಅರ್ಥ ಕೇಳಿಸಾರೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ' ಎಂದರು.

ತಂಗಿಯ ಮಾತನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತು, "ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್‌ನ ಲಿಂಕನ್ ಹಾಲ್, ಅಮ್ರಾಸ್ಟ್ರಾಡ್ವಾಮ್‌ನ ರಾಯಲ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್‌ಲ್ ಇನ್‌ಕಿಟ್ಟ್‌ಎಂಡ್, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ರಷ್ಯಾಗಳಲ್ಲಿ ನುಡಿಸುವಾಗ ಆಗಿದ್ದ ಅನುಭವಗೆಲ್ಲವೂ ಸ್ವರಣೀಯ. ಒಮ್ಮೆ ಅಮೆರಿಕದ ಸ್ಯಾಂಡಿಯಾಗೋದ ಇಂಡಿಯನ್ ಬ್ರೇನ್ ಆಂಟ್ರೋಫ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ 2015ರಲ್ಲಿ ಯುಗಳ ಶಿಕ್ಷಿಲು ನುಡಿಸುವಾಗ ಸಿತಾರ್ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಪರಂ ರವಿಶಂಕರ್ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಕಬ್ರೀರಿ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ 'ಯು ಹ್ಯಾವ್ ಯುವರ್ ಫಾದಸ್ರ್ ಫಿಂಗರ್ಸ್'. ಯುವರ್ ಮುಹ್ಕಿಕ್ ಹ್ಯಾಸ್ ಟಿಕ್ಕ್ ಮ್ಹೆ ಸೋಲ್ರ್' (You have your father's fingers, your music has touched my soul) ಎಂದಾಗ ನಮಗ್ನಿಬ್ಬಿಗೂ ನಾವು ಶಿಕ್ಷಿಲು ನುಡಿಸಿದ್ದು ಸಾಧಕ ಎನಿಸಿತ್ತು. ಈ ಅನುಭವ ನಮಗ್ನಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಅವಿಸ್ತರಣೀಯ ಆಗಿದೆ" ಎಂದು ಪ್ರಳಗೊಂಡರು ವಿದ್ವಾನ್ ಕೃಷ್ಣನ್.

ಒಂದೊಂದು ಕಬ್ರೀರಿಯೂ ಅನುಭವದ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ಏರಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈಗ